

POSITION PAPER

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

RONDETAFLGESPREK TEGENGAAN TERRORISMEFINANCIERING

7 februari 2017

De NBA is de publiekrechtelijke organisatie die de belangen van de maatschappij en het beroep dient als de vertegenwoordiger van het gehele accountantsberoep in Nederland. Accountants zijn werkzaam in de openbare praktijk, bij de overheid, als intern accountant en als accountant in business. Het gaat om een beroepsgroep van ruim 21.000 professionals met gemeenschappelijke gedragsregels. Integriteit, objectiviteit, deskundigheid en zorgvuldigheid, geheimhouding en professioneel gedrag zijn essentiële waarden voor iedere accountant. De NBA beschermt de titels die accountants mogen dragen (RA en AA) en bevordert een goede beroepsuitoefening.

De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) heeft als doel witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden en is van toepassing op externe accountants die zelfstandig en onafhankelijk beroepsactiviteiten voor derden uitoefenen. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan accountants in de openbare praktijk die jaarrekeningen of andere financiële verantwoordingen controleren, beoordelen of samenstellen. Daarnaast vallen bijvoorbeeld ook het geven van belastingadvies, het verrichten van administratieve dienstverlening en forensische accountancy onder de reikwijdte van de Wwft.

Accountants zijn op grond van de Wwft verplicht tot het instellen van een op risicogevoeligheid afgestemd cliëntenonderzoek en het melden van ongebruikelijke transacties. Accountants hebben in 2014 en 2015 rond de 1000 ongebruikelijke transacties gemeld. Hiervan werd in 2015 circa 40% als verdacht aangemerkt door FIU-Nederland. Ons is niet bekend in hoeverre deze gevallen verband houden met terrorismefinanciering.

Accountants hebben bij het controleren of samenstellen van een jaarrekening veelal pas aan het einde of na afloop van een verslagjaar zicht op de administratie van een cliënt. Dit betekent dat de accountant vaak op een ongebruikelijke transactie stuit, nadat veel tijd is verstreken. Daar komt bij dat niet iedereen die zich schuldig maakt aan terrorismefinanciering onder de wettelijke controleplicht van een accountant zal vallen. Bedrijven of organisaties vallen pas vanaf een bepaalde omvang onder de wettelijke controleplicht van een accountant. De vraag is dan ook in hoeverre accountants een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van terrorismefinanciering.

Onduidelijk is hoe accountants geacht worden situaties waarin mogelijk sprake is van terrorismefinanciering te signaleren. In de afgelopen jaren zijn er veel indicatoren bekend geworden rondom witwassen. Deze zijn bijvoorbeeld opgenomen in een leidraad van het Bureau Financieel Toezicht (BFT) met daarin voorbeelden om ongebruikelijke transacties te signaleren. De NBA pleit ervoor om ook meer specifieke indicatoren rondom de financiering van terrorisme breder bekend te maken onder instellingen die onder de Wwft vallen, bijvoorbeeld middels een overlegplatform met relevante partijen.

Afgelopen zomer heeft de NBA gereageerd op een consultatie van een voorstel voor de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn. Enkele van de hieruit voort-

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

vloeiende verplichtingen voor accountants schieten naar onze mening hun doel voorbij. Zo zou voor elke UBO een verificatie van de identiteit moeten plaatsvinden, terwijl dit nu nog gebeurt op basis van een risico-inschatting. Om de effectieve toepassing van de Wwft te bevorderen, pleiten wij in algemene zin dan ook voor het handhaven van het huidige 'risk based' karakter van de wet.